Svenska Canada-Tidningen

Printed and published every Thursday by the CANADA WEEKLY PRINTING COMPANY, Limited, a joint stock company, incorporated under the laws of Manitoba, at its office and place of business, 225 Logan ave., Winnipeg, Man. P. M. DAHL, Mgr.

Telephone: Garry 3174.

PRENUMERATIONSPRIS:

Helt år, i förskott	$1.50
Halvt år, i förskott	1.00
Helt år till Förenta Staterna	2.00
Helt år till Sverige	2.50
Halvt år till Sverige	1.50

Prenumerationsmedel kunna sändas såväl i registrerat brev som genom Post eller Express Money Order eller Postal Note. Dessa senare, som ej behöva registreras, böra göras betalbara till The Canada Weekly Printing Co., Ltd.

Prenumerant, som önskar sin adress ändrad, ombedes att insända både den gamla och den nya adressen.

Insända prenumerationsmedel kvitteras endast å den gula adresslappen.

ANNONSPRIS PÅ BEGÄRAN.

Efterfrågningar, 3 gånger, ... $1.50
Dödsannonser med svart ramsoch kors $1.50

Förlovningsannonser, önskas, etc. 50c per gång å utrymme icke överstigande 1 tum enkel spalt. Betalning för sonkannonser bör all tid insändas i förskott.

AMERICAN ASSOCIATION OF FOREIGN LANGUAGE NEWSPAPERS MEMBERSHIP LABEL

Torsdagen den 22 Januari, 1920.

VAKTOMBYTE.

Uti en kort notis på Winnipeg-avdelningen i näst föregående nummer meddelades, att undertecknad helt hastigt måst besluta sig för att avresa till Minneapolis. Orsaken till detta beslut var, att en utsikt öppnat sig för mig att ånyo kunna inträda som en av medlemmarne i "Svenska Amerikanska Postens" redaktionsstab. Att jag icke ville låta ett sådant tillfälle gå mig ur händerna, bör vara lätt förklarligt för alla som känna till, dels att jag förut varit anställd i nämnda tidning — den utan gensägelse största och bäst redigerade samt mest spridda svenska tidningen i Förenta Staterna — och dels att jag har min familj bosatt i Minneapolis. Genom att antaga mr. Swan J. Turnblads (ägaren av Svenska Amerikanska Posten) hedrande tillbud vann jag sålunda förmåner, vilka icke stodo mig till buds i Winnipeg. Jag undslapp nämligen besväret att flytta min familj från en stad, där vi oavbrutet bott — nära nog på samma fläck — under omkring 18 år. Och dessutom bereddes mig en större verkningskrets, än den jag kunde hoppas någonsin erhålla i Canada. Att återvända till Minneapolis och inträda i den permanenta anställningen där syntes mig som en plikt både mot mig själv och min familj. Och denna förändring inom S. C. T:s redaktion blev lyckligtvis blott en person- men ICKE någon idé-förändring, vad tidningens nya hållning beträffar. På mitt och även andras förord beslutade nämligen tidningens manager, mr. P. M. Dahl, att som min efterträdare anställa redaktör Erik Sjöstrand, en man med stadgad livsåskådning och därtill en kunnig, driftig, vaken och pålitlig tidningsman. Jag är fullt förvissad om, att han skall lyckas fylla sin uppgift väl samt bliva Canadas svenska befolkningselement — d. v. s. dem ibland detta element, som vilja lyssna till hans ord och som icke bestämt och besinningslöst försvurit sig åt materialistisk samhällsfientlighet — till stor nytta.

För min egen del ber jag att härmed få frambära ett hjärtligt tack till tidningens manager, mr. P. M. Dahl, för allt det tillmötesgående han visade mig under de månader jag samarbetade med honom. Tillåten mig, ärade läsare av S. C. T., att uppmana eder till fortsatt lojalitet mot mr. Dahl. Han förtjänar det. Jag har bevittnat hans trägna arbete, hans osparda möda och hans eminenta talang som tidningens manager, och jag kan intyga, att han står lika lojal emot svenskarne i Canada som gent emot folket där av norsk härstamning. Låten icke det lömska förtalet och de öppna anfallen förvilla eder att svika mr. Dahl, som gjort mera för den svenska nationaliteten i Canada, än t. o. m. mången s. k. framstående svensk.

Till mr. A. Hallonquist och pastor samt redaktör Adolph Liljengren i Canada Posten ett tack för kollegialt samarbete. Och till dem, som vid min avresa hedrade mig på banketten, ett hjärtligt tack.

Till sist ett ord av uppskattning för alla de tillgivenhetsbevis, jag fått röna från tidningens läsare och många personer i Winnipeg. Och till mina fiender och förföljare detta: Jag föraktar er lumpenhet och beklagar er blindhet.

Minneapolis, Minn., i jan. 1920.

C. T. Martin.

Av föregående artikel är det nu klart, att ombyte av redaktör för denna tidning har helt hastigt ägt rum. De förhållanden, som red. Martin angiver såsom bestämmande faktorer vid hans beslut att flytta, äro ju mycket beaktansvärda. Och vi kunna icke annat än lyckönska honom till att realisera sina förhoppningar.

Under sin korta tidningsmannaverksamhet i Canada synes red. Martin hava gjort ett djupt intryck hos både vänner och fiender. Och nu ger han dem, såsom vi se, en karakteristisk avskedshälsning. Därvid torde vi bäst kunna tillämpa Janne Åkermans ord:

"Om det blir i din smak eller ej, får gå,
Jag säger min mening bara:
Om mössan passar, så sätt den på,
Om ej, kan du låta den vara".

* * *

Nyss hava vi firat fridens högtid. Vanligtvis höres då mycket vackert tal om "frid på jorden". Och i dessa dagar har även det stora världskrigets avslutning officiellt fullbordats. Är det då i och därmed verklig "frid på jorden"? Knappast.

"Frid på jorden" har sina naturliga förutsättningar. "Till människorna ett gott behag" har det av gammalt stått i jultexten. Men det är en otydlig mening i det uttrycket. I den kungliga svenska bibelkommissionens senaste och av myndigheterna 1912 antagna översättning heter det: "Frid på jorden bland människor, till vilka han (Gud) har behag!" Ordet "behag" har här samma grundbetydelse som ordet "nåd". Jämför t. ex. det engelska "grace" och "gracious", som i adjektivformen "graciös" även användes i svenskan och betyder behaglig. Meningen är sålunda: Frid på jorden bland människor, som äro föremål för Guds nåd, d. v. s. Guds behag. Detta förhållande innebär också "frid med Gud", såsom en oavvislig betingelse till "frid på jorden".

Nu är det dock klart, att här i världen finnas människor, som icke hava "frid med Gud" och, såsom en följd därav, icke heller hava "frid på jorden" med varandra. Men just detta är målet, som all sann mänsklig utveckling och strävan syftar åt. Allt sedligt uppfostringsarbete, all sann religiös strävan liksom ock all rättvis politisk verksamhet har till mål att sätta människan i stånd till att bliva och vara lycklig, att hava frid. Även respektabel tidningsverksamhet har detta till syftemål.

I sådan verksamhet göra sig dock olika intressen gällande, beroende på den olika beskaffenheten av själslivet och tänkesättet hos dem, som sysselsätta sig med sådant arbete. Därför användas också olika metoder. Och resultatet av denna olikhet hos personer och deras verksamhetsmetoder blir helt naturligt konflikter. Vi förstå, att även red. Martin fått erfara resultatet av detta förhållande. Och efterträdaren kan naturligtvis icke vänta, huru gärna han än önskar det, att undkomma motstånd och svårigheter i sin verksamhet. Men även om det stundom måste bliva "hett under sköldarna", så få vi komma ihåg Luthers valspråk: "Många fiender, mycken ära". Även så ligger det någon mening i den österrikiske folkdiktaren Roseggers sentens: "Så erbarmligt arm, att han icke har någon fiende! Har någonsin levat så arm en duktig man?"

Men "frid på jorden" är vårt syftemål.

* * *

En ny redaktör framträder sålunda för Svenska Canada Tidningens ärade läsekrets. Med hatten i hand böjer han vördsamt sitt huvud och säger hövligt: How do you do?

"Men, vem är han då? Och hurudan är han?" Sådana frågor är det helt naturligt att läsekretsen framställer. Fordom sade en vis lärare till sin lärjunge: "Tala, unge man, så att jag må lära känna dig". Nu kan det ju lika riktigt sägas: "Skriv, så att vi få veta vem du är". Och på det sättet måste en tidningsman göra sig känd.

För något över tjugu år sedan, då den här nye redaktören för Svenska Canada Tidningen på sätt och vis framträdde för offentligheten i "gamla landet", skrev han bl. a. sålunda:

God dag, jag presenterar mig
För stora och för små,
Och, om det nu så passar sig,
Jag ber er lyssna på;
Dock, levnadssagan denna gång
Blir varken märklig eller lång.

Jag föddes invid Siljans strand
I välkänd dalabygd;
Som barn jag lekte där i sand*)
I stolta furors skygd.
Jag tjusades av skogens sus
Och fröjdades åt vågens brus.

I skog och mark jag hurtigt sprang
Den sköna sommardag;
Om vintern glatt min stämma klang
I muntra vänners lag.
Och nordens rena, friska vind
Med rosor smyckade min kind.

Uti mitt sjunde levnadsår
Till skolan blev jag sänd,
Och där — men hur, jag ej förstår —
Blev kunskapsflamman tänd:
Från bokens blad och andras skick
Båd' gott och ont jag lära fick.

Ja, detta torde nu i brådrasket vara nog för att antyda, varifrån den nye redaktören kom ursprungligen. Det är ju icke vidare vackert att tala om sig själv, och därför skola vi nu låta detta vara detta. Hoppas i fortsättningen få tillfälle att låta "handlingar tala bättre än ord".

* * *

Tidningen har ursprungligen till sin färg varit frisinnad och progressiv i fråga om politik, och i förhållande till den kyrkliga verksamheten har den varit osekterisk men religionsvänlig. Detta innebär dock ej, att den säger "ja och amen" till alla slags "ismer" eller metafysiska spekulationer på detta område. Men allt, som är sannt och rätt, vill denna tidning befrämja. Dessa riktlinjer torde en opartisk läsekrets vara mest belåten med. Och denna ståndpunkt anser sig den nye redaktören böra respektera med **sanning och rättvisa** till motto och ledande princip.

"Man måste lära så länge men lever", säger ordspråket. I all synnerhet måste en tidningsman lära känna sin miljö, d. v. s. sitt verksamhetsområde och omständigheterna, under vilka han skall utföra sin verksamhet. Det är ju hans uppgift att på bästa möjliga sätt söka fylla läsekretsens behov och önskningar, och han måste därför lära känna dessa. Många av tidningens läsare äro även kunskapsrikare och visare än han. Av sådana vill han gärna lära för att genom tidningen kunna undervisa andra. Alla, som med sanning och rättvisa vilja befrämja en sund, progressiv mänsklig utveckling, äro därför välkomna med sina bidrag till denna tidning.

Det, som önskas, tänkes och beslutas, visar sig vanligtvis i handlingar. Vad, som händer och sker, visar således i huvudsak vad folket vill. Om det, som sker, bedömes rätt och på ett intelligent sätt framställes i form av nyheter, angiva dessa i viss mån beskaffenheten av samhällskaraktären samt riktningen av de samhälleliga strävandena. I detta hänseende tjänar en tidning helt enkelt såsom en spegel eller en termometer. "Ordet fritt" kan också hjälpa oss i detta fall.

Men en tidning är även i sin mån ledande, ifråga om tankar, beslut och handlingar. Härvid gäller det sålunda att ställa sig inför den viktiga uppgiften att på ett värdigt och ändamålsenligt sätt tillmötesgå läsekretsens intellektuella och sedliga krav.

Med dessa enkla, inledande anmärkningar tecknar sig den nye redaktören

Högaktningsfullt,
Erik Sjöstrand.

*) I socknen Leksand.

OM VARJE MÄNSKAS LIV.

(Sonett.)

Om varje mänskas liv en segling är,
Som skrivet står i många vackra dikter,
Då gäller att se upp vart kosan bär
Och vakta sig för blindskär och konflikter.

Men för att hålla båten upprätt plär
Man närmast kölen lägga tunga vikter,
Och gamla visdomsboken tror jag lär,
Att dessa tyngder äro mänskans plikter.

När sjön går hög och känslostormen viner,
En båt med barlast skjuter bättre fart
Än en, som tidigt måste seglen reva.

Det är en konst att dö men ock att leva,
Ty leva är dock icke blott och bart
Att, gömd i vassen, se hur solen skiner.

Axel Lundegård.

HURU JAG BOTADE MIN REUMATISM.

AV PETER SAVALA.

Jag kastade bort mina kryckor efter sju dagar, efter två månader var jag en frisk man — och jag har aldrig sedan känt ett nyp av reumatism. Detta är vad botemedlet, som jag erhöll från min farbror i Grekland, gjorde för mig.

Jag reste hem till Grekland ofärdig, modfälld, sjuk. Jag återvände till detta land efter två månader, absolut fri från varje spår av reumatism.

Hela mitt livs historia i Amerika—huru jag blev ofärdig av reumatism och huru jag fann behandlingen, som utrotade sjukdomen och drev den ut ur min kropp — jag vill gärna omtala för dig FRITT.

Det betyder ingenting huru svälda eller vanskapliga dina leder må vara; huru svår smärtan är; eller huru modfälld du är; jag är viss på, att jag har medlet att hjälpa dig att finna lindring efter få dagar och ett permanent välbefinnande på några få veckor.

Sänd inga penningar. Endast skriv till mig personligt. Säg: "Omtala för mig huru du botade din reumatism och huru jag må kunna bota min".

Adressera ditt brev eller brevkort till Peter Savala, 59 St. Peter street, D. 34, Montreal.

DÖDAR SÅ VÄL SOM PLÅGAR

Fatalt resultat från dålig matsmältning, om icke skyndsamt hjälpt — Dodd's Dyspepsia Tablets den enda säkra hjälpen.

Inbilla dig icke, att den smärta, värk och obekvämlighet, som följer ett gott mål, endast är "dålig matsmältning", att du icke kämpar med en farlig sjukdom.

Dålig matsmältning icke blott plågar; den dödar. Den försvagar kroppen, så att den blir lätt ett föremål för smittande sjukdomar. Det förorsakar blindtarmsinflammation. Den rätta tiden att hindra den är nu. Medlet att hindra och hjälpa den är Dodd's Dyspepsia Tablets. Beviset är hundratals personer lika W. J. Jackson, Cavendish, Trinity Bay, Nfld., som skriver:

"Under tio år led jag av smärta i magen och kräkning. Jag tog Dodd's Dyspepsia Tablets tre månader sedan och är nu botad."

Dodd's Dyspepsia Tablets, 50 cents per box, eller sex boxes för $2.50 hos alla handlande eller The Dodd Medicine Co., Limited, Toronto, Ont.

Gynna Svenska Canada-Tidningens annonsörer

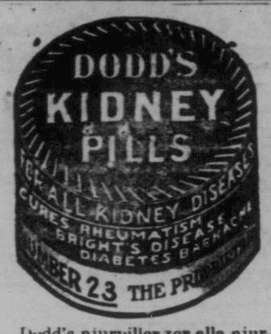

Dodd's njurpiller för alla njursjukdomar. Botar reumatism, sockersjuka, diabetes och ryggverk. De säljas för 50c. pr ask, eller sex askar för $2.50, hos alla handlare eller vilja vi sända dem vid mottagandet av betalningen. Dodd's Medicine Co., Ltd., Toronto, Ont.

FYRA ÅR VID FRONTEN.

Erfarenheter och iakttagelser ifrån min tjänstgöring som soldat i den canadiensiska armén.

Av John A. Hägglund.

VIII.

VID SLAGLINJEN.

Vår resa fortsattes nu från Boulogne per järnväg mot Belgien. Under denna färd fick jag för första gången erfara huru det var att resa på bekostnad av "les armées Francaises". Den franska militärstyrkan förflyttade trupper på ett beundransvärt om icke så bekvämligt sätt. Varje tåg utgöres av ett antal kupéer samt flata och täckta godsvagnar. Kupéerna äro avsedda för officerare och stab, på flatvagnarna fastsurrar man kanoner, vagnar o. d., och i de täckta godsvagnarna instuvas manskap och hästar. På varje godsvagn är målat följande: "Cheveaux 8, Hommes 40", vilket i översättning betyder att vagnen i fråga har en kapacitet av 8 hästar eller 40 man. När detta antal män finnes i varje vagn, är det så trängt att endast 8 kunna sova åt gången, medan de övriga få stå.

Nåväl, vi närmade oss slaglinjen med rask fart och snart voro vi framme vid resans mål, en liten stad som heter Caestre. Hit anlände vi tidigt på morgonen och efter att ha intagit frukost marscherade vi den 16 mil långa vägen till en by som heter Outersteene och som ligger i närheten av en stad vars namn är Bailleul. Under marschen, som var mycket tröttande i den heta solvärmen, hörde jag för första gången vad Karl XII behagade kalla för "sin musik" eller kanonernas dunder och gevärens smattrande. Helt plötsligt ljöd kommandot "Halt" och en order om att varje man skulle stå så orörlig som möjligt sändes till varje led. Orsaken var den, att en fientlig flygmaskin flög ett par tusen fot över oss och om man står stilla, så är det mycket svårt för en flygare på sådan höjd att utskilja en truppstyrka ifrån övriga föremål på marken, detta på grund av färgen på vår uniform. Antagligen hade han ej uppmärksammat oss ity att efter det han utfört några vändningar och krumbukter flög han tillbaks mot sin egen linje utan att ha på något sätt anfallit oss.

Vid ankomsten till Outersteene blevo vi härbärgerade i uthus och ladugårdar. Större delen av den civila befolkningen hade flytt, och därför fanns ett stort antal boningshus, uthus och ladugårdar som voro övergivna men som nu begagnades såsom härbergen för truppstyrkorna på platsen. Många av dessa byggnader voro sönderskjutna, men källarvåningarna voro för det mesta i gott skick, så att när de hade blivit rengjorda och halm utbreddes på golvet, voro de förträffliga sovplatser för soldaterna.

Kanondundret hördes nu ännu bättre, och vi kunde på avstånd se observationsballongerna, våra egna såväl som fiendens. Dessa ballonger (captive balloons) äro fastgjorda medelst en stålkabel vid en motorvagn och kunna uppsändas eller neddragas efter behag. De äro fyllda med kolgas och äro mycket antändbara. De tjäna såsom utkiks- eller observationsballonger, och när hälst en sådan uppsändes har den en besättning av två män, som med tillhjälp av kikare noggrant utforskar landsträckorna bakom fiendens linjer. Dessa män stå i förbindelse med den övriga delen av en observationssektions manskap medelst telefon, och de sistnämnda i sin tur sända alla rapporter om de rörelser av fienden som iakttagits till närmaste huvudkvarter eller till ett batteri av kanoner som genast genom begagnandet av karta öppnar eld om föremålet som iakttagits är en truppstyrka, artilleri, tross eller dylikt.

Vi voro nu omkring 8 mil ifrån Ploegsteert — det krigshistoriska "Plug-street" — som blivit allmänt känt för de strider som där försiggått, och vi voro ungefär i centern av den triangel av land som ligger emellan St. Osmer i väster, ruinerna av Ypres i öster och Bethune i söder, vilken vid den tiden innehöll hela engelska armén som då var vid fronten. Det var ett av de mest märkvärdiga och intressanta landområden man kan tänka sig, fullt av rörelse, romans och invecklade detaljer av organisation.

Inom denna triangel låg den underbara början av den stora engelska armén, som den var vid krigets slut. Och jag skall försöka att göra klart för läsekretsen hurusom inom denna triangel den 1sta engelska armén levde, flyttade, kämpade och allmänt utförde sitt arbete.

Man måste föreställa sig en armé i fält utspridd såsom en solfjäder. Den långa vågiga kanten av fjädern är linjen av manskapet i löpgravarna, själva kontakt-punkten med fienden. Denna linje kunde ibland ligga endast ett stenkasts avstånd från fienden. Några hundra yards bakom dessa äro understöds- och reserv-linjerna, också fyllda med män. Manskapet i båda dessa löpgravar byta plats med varandra varje 48 timmar, om allt är normalt.

Efter fyra dygns tjänstgöring i dessa "trenches" bliva alla utom kulsprutesektionerna avlösta av andra trupper och dragas därpå tillbaks för 4 dygns vila i de nämnda härbärgena bakom linjen. Kulsprutesektionerna stanna ofta i löpgravarna för 8 dygn och få sedan vila för 4. Alla avlösningsrörelser äro utförda under mörkret och i tysthet för att undgå fiendens uppmärksamhet och eld.

Längre tillbaks finner man de olika huvudkvarteren för de många brigaderna; bakom dessa divisionernas huvudkvarter; sedan högkvarter för armékårer och arméer och längst bak finner man general-högkvarteret, varest överbefälhavaren står med handen på den dynamo som sänder sina impulser till varje del av det stora maskineri som är utspritt utefter slaglinjen.

Vid högkvarteret finner man signalkårens huvudkontor med sitt närvsystem av telegraf- och telefontrådar samt en otalig massa av "despatch riders" med sina motorcyklar. "Signals", som denna avdelning heter, har sina telefontrådar nedlagda till inom en kort distans ifrån löpgravarna. Varje divisions huvudkvarter står i förbindelse med bataljonerna och eldslinjen medelst sina egna fälttelefoner.

I närheten finnas också intelligensavdelningar, som ihopsamla och utsända upplysningar angående fienden. Departementet ifråga emottager och granskar alla rapporter och uttalanden som göras av krigsfångar. Det utforskar alla dokument, kartor, dagböcker o. d. som blivit tagna i strid för att uti dessa om möjligt finna upplysningar om fiendens disposition. Det emottar också nyheter och upplysningar från sina egna agenter — det är endast ens fiende som kallar dessa personer för spioner — om fiendens planer och vad som försiggår bakom kulisserna av den fientliga linjen.

Här finner man också adjutantgeneralens kvarter, vilken är ansvarig för alla arrangemang med att hålla armén i fältet försedd med män, ammunition, proviant, ombesörjer arméns andliga välfärd o. s. v.

Om man fortsätter färden ifrån högkvarteret, kommer mang i berörin med ett större och större antal män, och det syntes genast att trots de lidanden som genomgåtts i det stillastående krigssätt eller den krigsmetod som rådde vid den tiden, voro soldaterna i den bästa hälsa. Deras goda fysik var till större delen beroende på den enkla men kraftiga födan man erhöll. Ett faktum är att den engelska armén var så långt som hälsotillståndet beträffar mycket bättre lottad än någon annan armé som någonsin deltagit i ett krig. Tyfoidfeber var nästan okänd, denna sjukdom brukar eljest kräva lika många, om ej flera, liv än vad en fiendes kulor och granater krävde.

Bedhus äro upprättade på olika platser utefter linjen, där man får genomgå ett varmt bad och erhålla underkläder som voro fria ifrån ohyra eller "shirt enemies", därför att de genomgått en grundlig desinfektion på 200 graders hetta.

Varje dag erhåller man sin post, bestående av brev, tidningar och paket. Jag erhöll, i förbigående sagt, regelbundet Canada-Tidningen, men den var ofta sorgligt sönderklippt av censurens sax. Detta var också en av orsakerna varför armén var vid sådant gott humör. I samband med detta kan sägas att det var ingenting som var så upplivande och kärkommet som brev och paket från släktingar och vänner för en person som vistades vid fronten. Skulle mina vänner, som så flitigt skrevo till mig, läsa dessa rader, vill jag uttrycka min uppriktiga tacksamhet till dem härför.

Som man närmar sig frontlinjen eller kontaktpunkten av de stridande styrkorna, blir man genast slagen med hänad över det stora antal män som ihopsamlats, som det tycks, för något stort militäriskt ändamål, men dess närmare man kommer till löpgravarna, desto mera komplett försvinna de, till dess att till slut finner man blomman av Europas stridande nationers ungdomar försvunnen och liksom uppslukad av de stora men knappast synliga linjerna av fältfästningar som genomskuro Europa från östersjön till schweiziska gränsen. Uti dessa tillbringa de den tid, då de måste tjänstgöra som dessa fästningars garnison, här sova de, tillaga sina måltider, skriva sina brev, arbeta och hålla alltid ett vaksamt öga på fiendens linjer.

Jag fick nu tillfälle att studera den belgiska befolkningen. Blott en liten del av Belgien var fri från tysk erövring, men ibland den del av befolkningen som jag umgicks med fann jag representativa typer av befolkningen såsom ett helt. Belgien är ett av Europas minsta riken, men på samma gång det tätast befolkade. Det är kanhända det rikaste land på europeiska kontinenten, varest levnadsomkostnaderna äro mycket låga. Belgiens befolkning är en av de mest fri-tänkande och framåtskridande i politiskt hänseende, och ibland dem finnes ett starkt organiserat socialistparti, men på samma gång äro de mycket konservativa, vilket kan bevisas av det faktum, att samma katolska regering har varit vid makten i 30 års tid, vilket är ett enstaka fall uti historien om parlamentariska regeringar.

Hjälp Barnet att Hjälpa sig självt

Det är svårt för ett barn att uppskatta värdet av penningar. Giv det en present av en sparbanksbok. Sparbanksräkningen betyder mycket mer än summan som insättes. Den kommer att angiva början av

VANAN ATT FÖRKOVRA SIG.

ÖPPNA EN BANKRÄKNING FÖR VARJE BARN I

The Royal Bank of Canada

Belgien består av två land och två folkraser. Det norra är flammiskt, och det södra är bebott av vallonerna eller fransmän. De begagna sig av var sitt språk, och båda dessa språk undervisas i de olika skolorna. Belgien är mötesplatsen för de latinska och teutoniska folkraserna, och som dessa raser här hava tvungits att tävla såväl som samarbeta med varandra, är det intressant att se vilken av dessa raser har tilltvingat sig mästerskapet. Det enklaste svaret är att ingendera är mästare. De hava båda utmärkt sig i sina egna provinser och vardera hava de givit av sina gåvor och förmågor till ett gemensamt ändamål. Den belgiske vallonen är gladlynt, entusiastisk, vältalig, kvick och umgängsam. Att hava besökt Liege och Ghent t. ex. är som att ha besökt två olika världar. Och det måste erkännas att livet vid Meuse floden, som i det hela taget är en fransk flod, är mera förnöjsamt än vad det är vid Schelde floden, som är en flämisk flod. Å andra sidan äro flamländarna mera uppriktiga, ihärdiga, rimliga och artistiska och framför allt praktiska, och det är härför som de hava haft bättre framgång än vad vallonerna haft. Av de 4 större städerna i Belgien äro tre flamländska: Antwerpen, Brussel och Ghent. Om landets stora politiska talare äro valloner, äro dess mäktiga politiska ledare flamländare. Så äro också deras konstnärer från Memlinck till Rubens, från Van Dyck till Wierty. Egendomligast av allt är att Belgiens bästa franska författare äro av flamländsk börd, såsom Radenbach, Verhaeren, de Costu och Maeterlinck.

Ibland de flamländare som jag mötte vid denna tid funnos många som voro tyskvänliga, och en del gingo så långt i sin ovilja mot oss, att de satte lås på sina vattenpumpar och på sådant sätt försmådde oss en dryck vatten när vi voro nästan färdiga att segna till marken av törst. Fienden hade också lyckats att ibland dem förskaffa sig agenter eller spioner, som rätt ofta utförde stor skada och som lika ofta tvingade oss att nedskjuta dem såsom förrädare.

Det flamländska språket liknar mycket tyskan och är ytterst lättlärt för en skandinav, så att inom kort kunde jag konversera med dem på deras eget tungomål.

Belgien har givit mycket till världen i det flydda. Mycket har blivit förstört i landet genom detta krig, men mycket återstår, ty Belgien hade mycket att taga utav. Genom århundraden har detta land på ett eller annat sätt hållit världens beundran. Från flydda dar, när dess vävare vävde historiska scener på sina mattor, gardiner o. d., till dess heroiska självförsvar vid Liege, vid Nanne och andra platser har Belgien och dess folk blivit föremål för andra nationers vördnad och respekt. Landet har i det flydda lidit mycket genom krig och nu efter 80 års fredlig framgång har det igen blivit ett slagfält för stridande nationer. Än en gång ha slätter och skördar blivit nedtrampade av europeiska krigshärar, men för första gången i sin historia blev Belgien ett slagfält genom sin **egen fria vilja** vid utbrottet av detta krig. Och ingen som ej genomrest landet kan förstå vad det lidit för att bevara sin identitet och för att bevara friheten i Europa.

Ett av resultaten av detta krig är att vi hava tvungits att förändra vår uppfattning angående nation och nationalitet. Hur ofta blev det icke sagt att det belgiska folket icke var en nation, utan en konstgjord stat eller en geografisk benämning blott och att där voro två olika folkraser som hade litet eller intet gemensamt med varandra. Samma har också blivit sagt om Canada: att här finnas många folkracer som anses blott för att vara bebyggare av ett geografiskt läge med ovannämnda namn, och icke en nation. Kriget har dock bevisat att nationer och nationalitet icke bestå eller äro beroende på folkracer, tungomål eller geografi, utan att **nationalitet är en själskänsla och en själssak,** och att det är en politisk, moralisk och andlig enighet vilande på gemensamma traditioner, vanor, strävanden, omständigheter och genomgångna lidanden som skapar nationalkänsla. Det var därför att nationalkänslan slagit rot ifrån detta som flamländarna och vallonerna såväl som de många olika racerna i Canada gemensamt och ärorikt stredo för frihet och rätt och vunno hela världens sympati såväl som beundran. Länge leve det lilla Belgien! Eller "Vive la Jeune Belgique"!

Skall nästa vecka berätta om mina erfarenheter från första gången under eld eller i slaget vid Festubert.

UTRIKES NYTT.

Tiden förändras. Tjänstförrättande ministerrådet har godkänt förslaget om borgerliga tidens framflyttande en timme i Frankrike från och med den 1 februari.

Dålig julfrid i Wien.

Under julafton och juldagen ha 80 inbrott med 3 miljoner mark i byte, två mord och överfall på öppen gata förövats i centrum av staden

Hjälp för barnen. Från Paris meddelas: En grupp franska kvinnor har sammanslutit sig under ledning av en madam Pye., för att bilda en internationell organisation som skall hjälpa barnen i hela Europa.

Humanité offentliggör en vädjan från denna organisation, som särskilt vill rikta uppmärksamheten på nöden bland barnen i österrike och norra Frankrike.

Amerika har bistått Europa med 100 miljoner dollars. Det bistånd Amerika givit för lindrande av nöden i Europa har kostat sammanlagt 100 miljoner dollars. Det är dock endast en obetydlig del härav som är att betrakta som direkt välgörenhet. Icke mindre 88 procent av summan äro nämligen en ren låneaffär, och de länder som blivit hjälpta ha fått lämna skuldförbindelser, vilka löpa med 5 procents ränta till den 30 juni 1921 eller den 30 juni 1924. Endast tolv procent av de hundra miljonerna ha varit direkt avsedda för undernärda barn. Av detta belopp ha 5,300,000 använts i Polen, 2,900,000 i Tjecko-Slovakien, 900,000 i Rumänien, 500,000 i vartdera Findland och Estland.

DYRBART SMYCKE.

Under det den engelska lantadeln säljer sina gods för att kunna betala de under kriget oerhört ökade skatterna, låter den ryska adeln i London sina smycken gå under klubban. Ett till 350,000 pund sterling värderat tredubbelt pärlhalsband, som på sin tid tillhört Peter den stores mor, utbjudes nu i London. På vad sätt det smugglats från Ryssland till England är icke gott att veta. Det består allt som allt av 188 pärlor, och om det i sin helhet icke finner någon köpare skola dess tre länkar säljas var för sig.

I London ha efter kriget så många stölder och inbrott ägt rum, varför det dyrbara smycket dag och natt står under bevakning hos en av stadens förnämsta juvelerarefirmor, Johnson & Dymond vid Great Queenstreet.

Socialisering av 7,000 barn i Ryssland. En Petersburgtidning berättar om ett experiment, som bolsjevikerna nyligen företagit, i det de beslutat att låta socialisera ett antal barn inom en viss ålder. Avsikten är att låta avläsna de barn, som fyllt tre år, från föräldrarna och i stället sammanföra dem i av staten underhållna anstalter, där de skola uppfostras efter bolsjevikiska principer. För att skydda barnen för "föräldrarnas dåliga inflytande," som kunde inplanta "borgerliga" sympatier hos dem, äro föräldrarna strängt förbjudna att besöka sina barn. I Tula lära för icke länge sedan icke mindre än 7,000 barn i en ålder av under tio år på prov avlägsnats från sina familjer för att tjänstgöra som försöksobjekt. Ett flertal föräldrar, som protesterade mot att bli berövade sina små, sattes i fängelse. Ett av de första resultaten av detta försök bestod däri, att ett stort antal av barnen dogo på grund av bristande vård och näring.

DEN GAMLA, BERÖMDA LÄKAREANSTALTEN,

N. ROSENBERG CO.,

Dr. T. W. DEACHMAN, Med. Sup't.

BEHANDLAR MED STOR FRAMGÅNG

Privata och nervösa sjukdomar,

förorsakade af ungdoms-dårskaper, **onaturliga vanor,** med alla deras förfärliga följder, såsom **förslappning, förlust af lifskraft, opasslighet för affärslifvet, njur- och blåssjukdomar, svag rygg** o. s. v., behandlas snabbt, omsorgsfullt, billigt och i **djupaste hemlighet** med säkra och pålitliga **mediciner.**

"LIFVETS HEMLIGHETER"

en af oss utgifven bok på 48 sidor, omhandlande **lifvets hemligheter, äktenskapet, många slags sjukdomar, deras följder o. s. v.; den borde läsas af hvarje ung man.** Sändes fritt i förseglad omslag till hvar och en som på ett postkort eller i bref insänder sin adress till

N. ROSENBERG CO., 117 N. Dearborn St., Rooms 209-210, Chicago, Ill.